

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Pasaulio literatūra ir medijos	

Anotacija
Dėstomas dalykas studentams padės suprasti kintančias sąsajas tarp pasaulio literatūros ir medijų nuo Antikos iki Postmodernizmo. Bus lavinami gebėjimai atidžiai skaityti ir lyginti įvairių laikotarpių ir žanrų literatūrinius ir neliteratūrinius tekstus, aktualizuoti juos, atpažinti universalias pasakojimo struktūras, iki šiol pasikartojančius siužetus, mitus, stereotipus bei klišes, svarstyti išmonės ir dokumentinio, literatūrinio ir žurnalistinio pasakojimo įtaigumo problemą. Bus tobulinamas gebėjimas argumentuotai diskutuoti literatūros kūrinio meninės vertės ir aktualumo

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Dainius Vaitiekūnas Kitas (-i):	Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Žurnalistikos bakalauro studijų programos komitetas Bernardinų g. 11, LT-01124 Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė ir / arba nuotolinė	Rudens (5) semestras	Lietuvių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	126	34	92

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Supažindinti studentus – būsimuosius žurnalistus – su Antikos literatūra, Vakarų Europos literatūros Viduramžių, Renesanso, Klasicizmo, Baroko, Apšvietos, Romantizmo, Realizmo, Natūralizmo, Modernizmo ir Postmodernizmo literatūros raidos etapais, tendencijomis, mokyklomis, filosofinių ir estetinių programų pagrindais bei tų etapų literatūros ir medijų santykių problematika ir jų aktualiąja išraiška, išanalizuoti svarbiausius pasirinktų rašytojų kūrinius, apibrėžti klasikinės literatūros sąsajas su šiuolaikinėmis medijomis. Ugdyti studentų kultūrinių kontekstų, srovių, žanrų, iškiliausių autorių kūrybos visumos ir pasauliniam kultūriniam paveldui svarbių literatūros kūrinių išmanymą, kompetenciją skirti stilistines, poetines, estetiškes ypatybes ir gebėjimą šią kompetenciją kūrybingai pritaikyti. Lavinti estetinį skonį ir suvokimą, kultūrinį bei literatūrinį sąmoningumą, analitinį ir kritinį mąstymą, diskusijų įgūdžius bei kultūrą.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gali kritiškai vertinti disponuojamą informaciją, prognozuoti pokyčius bendresniame komunikacinių procesų kontekste	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sisteminimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo analizė).	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.
Geba kūrybiškai pateikti ir analizuoti politikos, ekonomikos, kultūros ir socialinio gyvenimo faktus ir reiškinius	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sisteminimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.

	analizė).	
Geba kompleksiskai analizuoti literatūros ir kitų medijų turinį ir jį lemiančius veiksnius, kritiškai vertinti informacinėje erdvėje vykstančius procesus ir taikyti komunikacijos tyrimų metodus	Lyginamoji analizė. Probleminis dėstymas, aktyvus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sisteminimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo analizė).	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.
Geba apibrėžti ir numatyti žiniasklaidos poveikį visuomenei, kritiškai vertinti literatūros ir kitų medijų įtaką įvairioms socialinėms grupėms, pilietinei bendruomenei	Probleminis dėstymas, aktyvus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija, individualus išplėstinis pasisakymas), tiriamieji metodai (informacijos paieška, sisteminimas, literatūros ir kitų medijų pranešimo analizė).	Dalyvavimas seminaruose. Pasisakymai per seminarus vertinami balais nuo 1 iki 10.

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas: intertekstualumas, intermedialumas, transmedialumas. Stereotipai ir klišės literatūroje ir mene, medijose. Knygos menas ir naujosios medijos. Pasakojimo universalumas. Antikinė literatūra ir medijos. Literatūra ir teatras.	2		2				4	11	Graikų mitų, Homero „Odisejos“ atspindžiai literatūroje ir šiuolaikinėse medijose: pasirinkto mito ir „Odisejos“ ištraukos analizė. Dramatizmas ir tragiškumas: Pasirinkto Aischilo/ Sofoklio/ Euripido kūrinio ir jo teatrinės inscenizacijos analizė.
2. Viduramžių literatūra ir medijos. Bibliniai motyvai, sakralumas, herojiškumas, karnavališkumas.	2		2				4	11	Pasirinkto riterinio romano analizė („Rolando giesmė“, Joseph Bédier, „Tristanas ir Izolda“. Chrétien de Troyes, „Persevalis, arba pasakojimas apie Graļį“): Viduramžių, herojiškumo, riteriškumo samprata literatūroje ir šiuolaikinėse medijose. Dantė, „Dieviškoji komedija“ (fragmentai) ir jos iliustracijos.
3. Renesanso literatūra ir medijos. Utopijos samprata, eseistiškumas.	2		2				4	11	Michel de Montaigne „Esė“: esė bruožai (ištraukos analizė). Williamo Shakespeare'o sonetų, dramos („Hamletas“, „Makbetas“) analizė/ Miguelio de Cervanteso „Don

									Kichotas“ ištraukos analizė: sąsajos su literatūra ir šiuolaikinėmis medijomis.	
4. Baroko, Klasicizmo, Apšvietos literatūra ir medijos. Komiškumas, didaktiškumas.	2		2					4	12	Komizmo raiška: pasirinktos Molière'o komedijos ir jos inscenizacijos teatre arba kine analizė
5. Romantizmo literatūra ir medijos. Romantinės klišės.	2		2					4	12	Romantiniai motyvai: F. R. de Chateaubriand'o „Renė“, Ch. Baudelaire'o poezijos analizė, santykis su šiuolaikinėmis medijomis.
6. Realizmo literatūra ir medijos. Tikroviškumo problema. Rašytojai žurnalistai.	2		2					4	12	G. Flaubert'o „Ponia Bovari“ analizė (kūrinys ir jo ekranizacija). B. d'Aurevilly „Gražiausia Don Žuano meilė“ analizė (lyginimas su kitais kūriniais Don Žuano tematika).
7. Modernizmo literatūra ir medijos. Literatūra ir filosofija, mokslas, muzika, skulptūra, dailė, fotografija, kinas.	2		2					4	11	M. Prousto romanas „Prarasto laiko beiškant“ („Svano pusėje“) ir atminties tema literatūroje ir medijose. Literatūra ir fotografija: A. Bretono „Nadža“ ir intermedialūs pasakojimas
8. Postmodernizmo literatūra ir medijos. Metaliteratūriniai žaidimai, ironija. Literatūra ir intermedialus menas. Literatūra ir reklama. Šiuolaikinė literatūrinė žurnalistika, žurnalistika literatūroje. Žurnalistinio romano samprata. Literatūra ir literatūriškumas internetinėje erdvėje. Apibendrinimas.	2	1	2					5	12	Kūrinys ir jo ekranizacija: Romain Gary „Aušros pažadas“ / Umberto Eco „Rožės vardas“ / F. Beigbender romanas „14,99 €“. U. Eco romanas „Nr. 0“ / M. Houellebecqo romanas / P. Modiano romanas (pasirinktinai). Umberto Eco arba kito rašytojo (pasirinktinai) žurnalistika. Cz. Miloszo kūryba ir jos atminties ženklai Vilniuje / Jono Meko filmai ir poezija. Naujausia lietuvių literatūros knyga (pasirinktinai): recenzija / pokalbis su autoriumi
		1						1		Pasiruošimas egzaminui

Iš viso	16	2	16				34	92
---------	----	---	----	--	--	--	----	----

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Komandinės ir individualios užduotys	50 %	Semestro metu pagal tvarkaraštį	Individualus ir grupinis pristatymas seminarų metu pagal iš anksto VMA aplinkoje pateiktą užduotį ir literatūros šaltinius. Vertinamas gebėjimas argumentuotai analizuoti pateiktus verbalinius ir vizualinius objektus, korektiškas terminų vartojimas, teorinių šaltinių aptarimas, teorinių žinių siejimas su praktinėmis situacijomis.
Egzaminas: atlikta ir viešai apginta literatūros kūrinio ir intermedialaus atvejo analizė (rašto darbas)	50 %	Egzaminų sesijos metu	Pranešimo struktūra, turinio išsamumas ir aiškumas, naudoti šaltiniai ir jų analizės lygmuo, išvadų pagrįstumas, gebėjimas aiškiai ir argumentuotai pristatyti ir atsakyti į klausimus iš pateikto pranešimo, paskaitų ir seminarų medžiagos.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
1.	Braunstein F., Bernard P.	2004	Visuotinės kultūros istorija. Istorija. Religija. Filosofija. Literatūra. Menas. Mokslas (Iš prancūzų kalbos vertė V. Baranauskas, G. Dručutė, K. Žilionis)	Vilnius: Kronta
2.	Astrid Ensslin, Julia Round, Bronwen Thomas	2023	The Routledge Companion to Literary Media	New York: Routledge
3.		2015	Handbook of Intermediality – Literature – Image – Sound – Music	De Gruyter, https://books.google.lt/book?id=7OoxCgAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=literature+intermediality&hl=lt&sa=X&ved=2ahUKewizgaS9r9LsAhWJM-wKHSEoCdIQ6AEwA3oECAUQA#v=onepage&q=literature%20intermediality&f=false
4.		2016	The living handbook of narratology	https://www.lhn.uni-hamburg.de/contents.html
5.		2015	AVANTEKSTAS Lietuviškų literatūros mokslo terminų žodynas (Intermedialumas ir kt.)	http://www.avantekstas.flf.vu.lt
Papildoma literatūra				
1.	John Pier	2017	„Pasakojimas tarp transtekstualumo ir intermedialumo“ (iš anglų k. vertė D. Cidzikaitė, mokslinis redaktorius D. Vaitiekūnas) // Žmogus ir žodis: mokslo darbai. Literatūrologija	T. 19, Nr. 2 https://portalcris.vdu.lt/server/api/core/bitstreams/953ea867-0bd8-4812-805e-7aba4063177f/content
2.	Umberto Eco	2017	Pape Satan aleppe: takios visuomenės kronikos (iš italų k. vertė I. Tuliševskaitė)	Vilnius: Tyto alba
3.	Umberto Eco	2013	Histoire de la beauté	Paris : Flammarion
4.	Umberto Eco	2011	Histoire de la laideur	Paris : Flammarion
5.	Irina Melnikova	2016	Literatūros (inter)medialumo strofos, arba Žodis ir vaizdas	Vilniaus universiteto leidykla
6.	Umberto Eco	1997	Menas ir grožis viduramžių estetikoje (iš italų kalbos vertė J. Vilimas)	Vilnius: Baltos lankos
7.	Dainius Vaitiekūnas	2014	Lietuvių literatūra ir reklama	Vilnius: Edukologija

8.	Jacques le Goff	2003	Viduramžių vaizduotė (iš prancūzų kalbos vertė D. Bučiūtė)		Vilnius: Alma littera
9.	Peter Burke	1992	Renesansas (iš anglų kalbos vertė A. Grigaravičiūtė)		Vilnius: Pradai
10.	Anne – Laure Angoulvent	2005	Baroko dvasia (iš prancūzų kalbos vertė G. Dručkutė)		Vilnius: Baltos lankos
11.	Ulrich Im Hof	1996	Švietimo epochos Europa (iš vokiečių kalbos vertė N. Daujotytė)		Vilnius: Baltos lankos
12.	William Vaughan	2000	Romantizmas ir menas (vertė I. Varnaitė)		Vilnius: R. Paknio leidykla
13.	Amy Dempsey	2014	Modernusis menas (iš anglų k. vertė V. Bučys)		Vilnius: Kitos knygos
14.	Amy Dempsey	2019	Siurrealizmas (iš anglų k. vertė I. Jomantienė)		Vilnius: Kitos knygos
15.	Chris Rorrignes, Chris Garrat	2013	Modernizmas. Įvadas (iš anglų k. vertė M. Burokas)		Vilnius: Modernaus meno centras
16.	Richard Appignanesi ir kt.	2014	Įvadas į postmodernizmą (iš anglų k. vertė M. Burokas)		Vilnius: Modernaus meno centras
17.		2016	Literature in Contemporary Media Culture– Technology – Subjectivity- Aesthetics		John Benjamins, https://books.google.lt/books?id=JQV1CwAAQB-AJ&printsec=frontcover&hl=lt&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
18.	Michael D'Arcy, Mathias Nilges	2015	The Contemporaneity of Modernism: Literature, Media, Culture		https://books.google.lt/books?id=7sLMCgAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=media+literature&hl=lt&sa=X&ved=0ahUKewiwj8Kq44DgAhUDDCwKHbJdPjIQ6AEIPDAD#v=onepage&q=media%20literature&f=false
19.		2011	Releasing the Image– From Literature to New Media		Stanford University Press, https://books.google.lt/books?id=OhB8O3cE9oUC&printsec=frontcover&hl=lt&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
20.	Jean-Claude Carrière, Umberto Eco	2011	Nesitikėkite atsikratyti knygų (iš prancūzų kalbos vertė E. Macevičiūtė, A. Macevičius)		Vilnius: Žara